DİRENÇLİ KEMİK İLİĞİ ÖDEMİ VAKALARINDA HİPERBARİK OKSİJEN TEDAVİSİ İLE RADYOLOJİK DÜZELME SAPTANAN İKİ OLGU DEĞERLENDİRİLMESİ

Levent Demir, Selçuk Tatar, Bengüsu Mirasoğlu

İstanbul Üniversitesi, İstanbul Tıp Fakültesi, Sualtı Hekimliği ve Hiperbarik Tıp AD

Giriş

Klinisyenler tarafından Hiperbarik oksijen (HBO) tedavisi kronik refrakter osteomyelit ve avasküler nekroz olguları için adjuvan tedavi olarak kullanılmaktadır (1,2). Kronik refrakter osteomyelitin fizyopatolojisinde kemik iskemisi ve doku hipoksisi vardır (1). Femur başının avasküler nekrozu ise altta yatan neden tam açıklanamasa da son aşamada intraosseöz mikrosirkülasyon bozulduğunda meydana gelir (2).

Olgular

İstanbul Tıp Fakültesi Sualtı Hekimliği ve Hiperbarik Tıp Anabilim Dalı'nda ayaktan takip ve tedavi edilen kronik refrakter osteomyelit ve avasküler nekroz tanılı iki olgu değerlendirildi.

Bulgular

Olgu 1: 59 yaşında, bayan, 6 ay önce sağ elini kedi ısırması sonucu sağ elinde yara açılan hastanın birinci parmakta kronik refrakter osteomyelit gelişiyor. Antibiyoterapi uygulanan hastanın yarası iyileşiyor ancak seri çekilen MR'larında radyolojik düzelme saptanmıyor. Hastaya 40 seans HBO tedavisi sonrası çekilen MR'ında sağ el distal falanks ve proksimal falanks distalinde kemik iliği ödeminde belirgin gerileme saptandı.

Olgu 2: 39 yaşında, erkek, 6 aydır sağ kalçasında ağrı şikayeti olan hastaya kliniğimize başvurusundan 3 ay önce çekilen sağ kalça MR'ında femur başı ve boynunda belirgin kemik iliği ödemi saptanıyor. Hastaya üzerine basmaması öneriliyor. Ağrılarında gerileme belirten hastanın kliniğimize başvurusunda sağ kalça MR yenilendi. Kİ ödeminde artış saptandı. Hastaya avasküler nekroz tanısıyla 30 seans HBO tedavisi uygulaması sonrası çekilen MR'ında Kİ ödeminde belirgin gerileme saptandı.

Sonuç

HBO tedavisinin doku oksijenasyonunu arttırdığı, ödemi azalttığı ve angioneogenesisi indüklediği, intraosseöz basıncı azalttığı, venöz drenaj restore ettiği ve mikrosirkülasyonu arttırdığı savunulmaktadır (3). Bizim olgularımızda geleneksel tedavi yöntemleri ile radyolojik düzelme saptanamayan hastalarda HBO tedavisine başladıktan sonra düzelme saptanması, iyileşmenin tedaviden kaynaklandığını düşündürmektedir.

Kaynaklar

1. Slack WK, Thomas DA, Perrins DJD: Hiperbaric oxygenation in choronic osteomyelitis. Lancet 1:1093-1094,1965.
2. Reis ND, Schwartz O, Militianu D, Ramon Y, Levin D, Norman D, Melamed Y, Shupak A, Goldsher D, Zinman C (2003) Hyperbaric oxygen therapy as a treatment for stage-I avascular necrosis of the femoral head. J Bone Joint Surg Br 85:371–375
3. Nylander G, Lewis D, Nordstrom H, Larsson J. Reduction of postischaemic edema with hyperbaric oxygen. *Plast Reconstr Surg* 1985;76:596-60.